

Oreodownik

Codziennie ilustrowane pimonarodowe i katolickie

Nr. 276

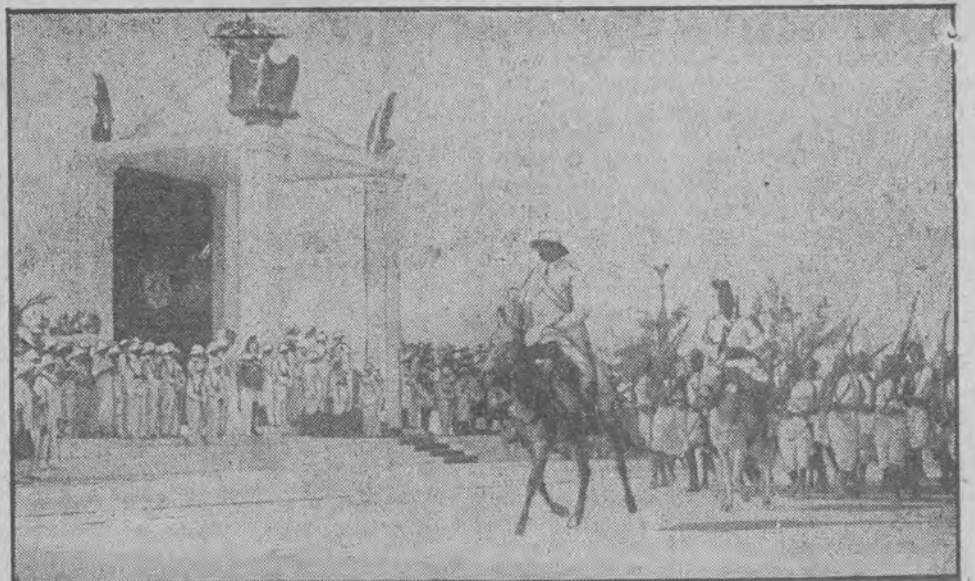
L

Rok 64

Poniedziałek dnia 3 grudnia 1934

„Słodki torcik” z żywymi rodzynkami. Na jednym z balów dobroczynnych w Miami (Floryda) zaprodukowano dość niezwykły taniec: Z olbrzymiego tortu wylonily się nagle tancerki-syrenki.

Pod niebem Afryki. Król włoski wrócił onegdaj z objazdu kolonii Włoch w Afryce. Ostatnią defiladę wojsk kolonialnych przyjmował król Emanuel przed opuszczeniem Somali.

Wiązania „sanacji” pękają!

Klub sejmowy B. B. nie odbywa posiedzeń, aby nie ujawnić tarć wewnętrznych

Warszawa, 2. 12. Jak zwykle, na pierwszego panował w Sejmie żywy ruch, ale na posiedzenie klubowe zbrali się tylko ludowcy, którzy omawiali dekrety oddłużeniowe. Liczne komentarze w kuluarach wywołał wywiad prezesa klubu ludowców p. Rogaw „Kurjerze Porannym”. Natomiast wbrew dotychczasowym obyczajom nie obradował ani razu klub B. B. Przypisują to coraz wyraźniej ujawniającym się tarciom w B. B. i poszczególnych grupach klubu rządowego, oraz obawie, by tarcia te, mimo surowej dyscypliny klubowej, nie zarysowały się na posiedzeniu klubowym.

Dyrektorjat Klajpedy podał się do dymisji

Berlin. (PAT.) N. B. I. donosi z Kowna: Urzędowo zawiadamiając, że dyrektorjat klajpedzki zgłosił swą dymisję. Gubernator Klajpedy dymisję przyjął.

Prezes Stawek dąży podobno do załatwienia tych nieporozumień, na drodze rozmów prywatnych.

Inne kluby zbiorą się w przyszłym tygodniu, ażeby ustalić akcję przy wznowieniu obrad sejmowych.

Proces więźniów łódzkich 15 stycznia

Na świadka powołany został m. in. dowódca okręgu korpusu łódzkiego

Warszawa, 2. 12. Sąd okręgowy w Łodzi wyznaczył na 14 stycznia termin rozprawy politycznej b. działaczy Stron. Narodowego z adw. Kowal-

skim i Podgórskim na czele. Na proces powołano przeszło 100 świadków, a m. in. dowódcę okręgu korpusu łódzkiego oraz wyższych oficerów P. P.

Samobójstwo kasjera magistratu m. Skierniewic

Powodem samobójstwa prawdopodobnie nadużycia finansowe

Skierniewice. (Tel. wł.) Wczoraj o godz. 22 pozbawil się życia w magistracie podczas przeprowadzenia kontroli finansowej, kasjer Czesław Kazalski. Lokal. gdzie Kazalski popeł-

nił samobójstwo, opieczętowała policja Zwłoki przewieziono do kostnicy. Denat liczył 46 lat. Pozostawił żonę i dwoje dzieci.

Echa rozmowy ks Piotra z MacDonaltem

London. (PAT.) Urzędowo donoszą, że wiadomość, podana przez „Daily Herald”, jakoby ks. Paweł Jugosłowiański odrzucił w rozmowie z Mac Donaldem rady Wielkiej Brytanii i Francji co do umiarkowanego postępowania Jugosławji, nie odpowiada w zupełności prawdzie. Większa część tej informacji dziennika jest djame-tralnie przeciwna rzeczywistości.

Insp. Bonny aresztowany

Paryż. (PAT.) Znany z afery Stawskiego i sprawy zamordowania radcy Prince'a, inspektor policji Bonny został dzisiaj aresztowany pod zarzutem korupcji.

Smierć pięciu pasterzy

Saloniki. (PAT.) Krąży tu pogłoski, że żołnierze bułgarscy w pościgu za pasterzami bułgarskimi wkroczyli na terytorjum greckie. Pięciu pasterzy zostało podobno zabitych a wielu odniosło rany.

Piłsudski wrócił do Warszawy

Warszawa. (PAT.) Dzisiaj powrócił do Warszawy marszałek Piłsudski.

Skrzyżowane szpady dwu niemieckich generałów

Z za kulis rozdźwięków w kierownictwie Reichswehry

(Od własnego korespondenta „Oreodownika“)

Berlin, 30 listopada. Atmosfera jest dziwne naładowana elektrycznością i pod wieloma względami przypomina nastroje z przed kilku miesięcy, w okresie urlopu szturmów. Jednym z przejawów zapowiadających pewne doniosłe posunięcia wewnętrznie - polityczne, jest słynny już memoriał przedstawiony przez gen. von Fritscha, szefa kierownictwa armji, kanclerzowi Hitlerowi. Memoriał ten nie został opublikowany w całości, ani

nawet dokładnie streszczony. W kółkach zbliżonych do rządu złożenie tego memoriału wywołało jednak poważne rozdźwięki.

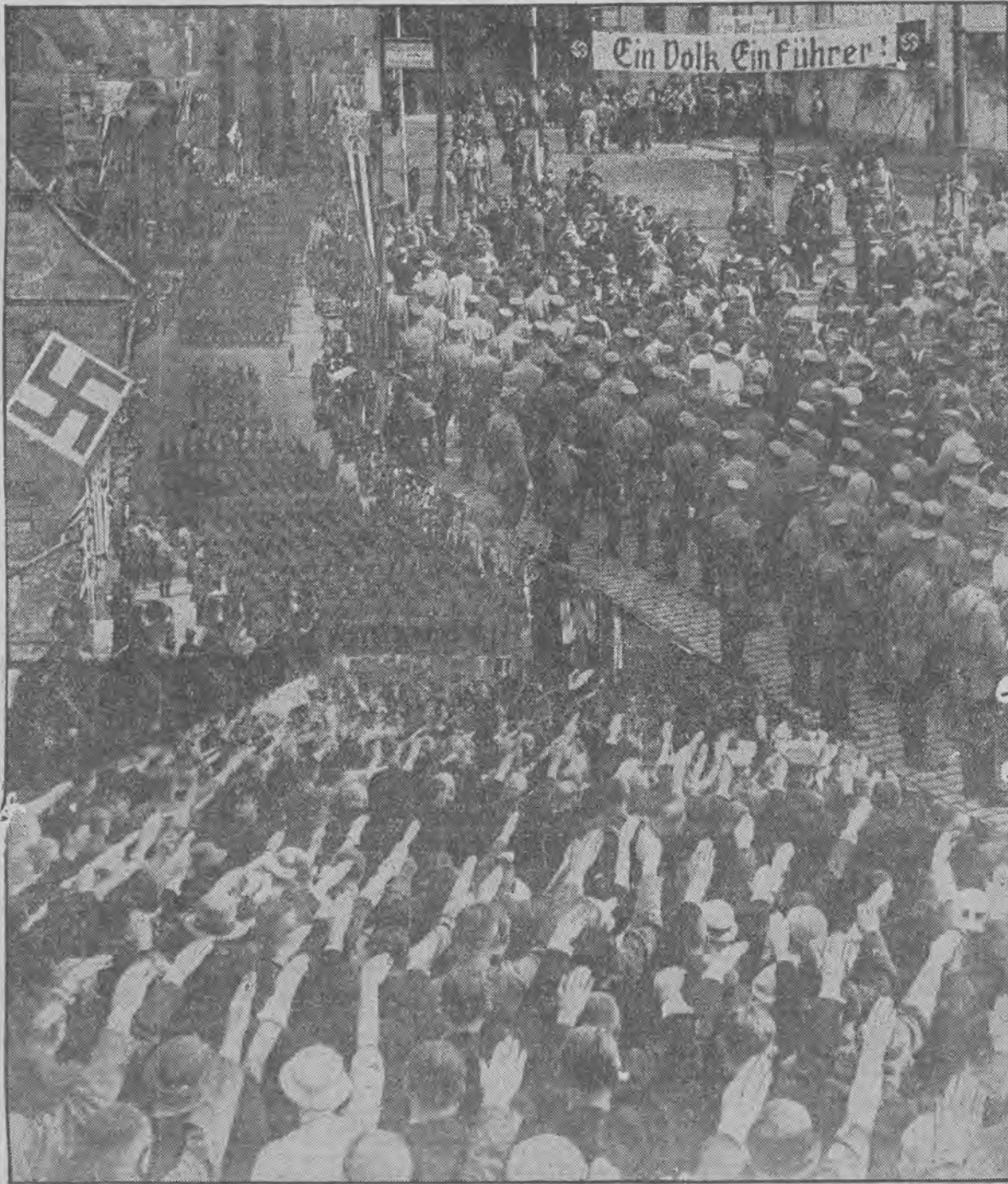
Generał Fritsch należy do obozu niemiecko narodowych i popiera oczywiście monarchję. Dlatego też w jego memoriale przeważają zagadnienia militarne, sięgające historycznie jeszcze okresu organizacji armji na zasadach kastowo - monarchicznych. Z tego punktu widzenia występuje on, jako szef

kierownictwa Reichswehry, odpowiedzialny za siłę zbrojną Rzeszy, w sprawie reorganizacji tej siły zbrojnej. Rozwija szereg tez w sprawie szkolenia armji 300-tysięcznej, w sprawie reorganizacji kadr oficerskich, oraz w całym szeregu zagadnień, związanych z wartością organizacyjną armji niemieckiej.

Ale te momenty, par excellence fachowo - taktyczne, motywowane są bardzo obszernie przez gen. Fritschę wzglę-

dami politycznymi. Występuje on bowiem przeciwko generałowi von Reichenau, który, piastując stanowisko sekretarza stanu w ministerstwie Reichswehry, forsuje wychowanie żołnierzy według zasad Partji Narodowo Socjalistycznej. Otoczenie generała von Reichenau, zbliżone do kanclerza Hitlera dąży w ten sposób do zacieśnienia kontaktu z partją, wysuwając przy nowej organizacji armji konieczność uwzględnienia szeregu postulatów z za-

Wśród tłumów,
światel
i sztandarów
Berlina

Niemcy odpowiedzialne za spokój świata

Min. Laval o polityce zagranicznej Francji

Paryż. (PAT). W toku obrad nad budżetem min. spraw zagr. min. Laval wygłosił (donosiliśmy już pokrótce — red.) obszerny przemówienie.

ORGANIZACJA POKOJU

Po podkreśleniu, że interesy Francji są identyczne z interesami pokoju, zauważył, że dla obrony jednych i drugich trzeba, aby Francja była silna, co związane jest z koniecznością utrzymania ładu wewnątrz państwa i zdrowych finansów. W Europie panuje niepokój. W tych warunkach francuski minister musi postawić sobie za zadanie doprowadzenie do międzynarodowego pojednania przez organizację pokoju.

ROKOWANIA Z WŁOCHAMI

Francja nawiązała rokowania z Włochami. Odbywają się one w zadowalających warunkach i mają na celu przypieczętowanie przyjaźni obu narodów łacińskich. Nie odpowiadałyby swojemu celowi, gdyby równocześnie nie ułatwiły zbliżenia między Włochami i Małą Ententą, a w szczególności z Jugosławiją. Rząd francuski nie może nie poświęcić ze swoich koncepcyj, nawet na rzecz zbliżenia z Włochami. Rokowania te powinny doprowadzić przy równoczesnym zapewnieniu niezależności Austrii do takiego porozumienia, dzięki któremu pokój tej części Europy byłby mocno skonsolidowany.

PAKT WSCHODNI

Równocześnie odbywają się rozmowy nad warunkami paktu wzajemnej pomocy, który umożliwiłby osiągnięcie tego samego wyniku na wschodzie Europy. W tych rokowaniach Francja nie dąży do egoistycznych celów i nie ma żadnych ukrytych myśli ani zamiarów. Zwracaliśmy się do wszystkich zainteresowanych i jeszcze raz zwracamy się do nich. Istnieje jedna zasada, której konieczność każdy powinien uznać. Jest nią zasada utrzymania obecnych granic. Ktokolwiek chciałby przesunąć jeden kopic graniczny, zamąci pokój całej Europy.

STOSUNKI Z SOWIETAMI

Mamy tylko jedną postawę. Zaangażowani w akcję międzynarodowej współpracy, nie zamierzamy zastąpić jej żadnym układem dwustronnym. Sowiety są zupełnie zgodne z nami co do koncepcji zbiorowego przedsięwzięcia, którego inicjatywę dzieli z nami. Solidarność francusko-sowiecka powinna być stosowana otwarcie na korzyść wszystkich dla skonsolidowania pokoju na wschodzie.

APEL POD ADRESEM HITLERA

Niemcy zostały zaproszone i będą raz jeszcze zaproszone na tych samych warunkach i z tego samego tytułu do wzięcia udziału w pakcie wzajemnej pomocy, w którym mają zapewnione uzyskanie tych samych gwarancyj, które są przyznane innym krajom. Hitler zapewnia o swej woli pokojowej. Domagamy się od niego, aby przez przyłączenie się do polityki, prowadzonej przez nas na wschodzie Europy poparł swe słowa czynami.

PRZEDWZYSTKIEM ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA

Aby móc naprawdę doprowadzić do ograniczenia i redukcji zbrojeń, trzeba najpierw zapewnić bezpieczeństwo. W braku wszelkiego rodzaju gwarancji ogólnej, wzajemnej pomocy w razie zaniepokojenia w Europie, narody obawiają się jedne drugich i nie mogą liczyć na inne siły, muszą widzieć w rozwoju sił zbrojnych jedyne bezpieczeństwo. Przez ustanowienie ścisłej sieci paktów zbiorowych, dobrowolnie i uroczystie zawartych, możnaby było spodziewać się powrotu tego zaufania, co stanowiłoby wstęp do najpiękniejszego dzieła Europy, tj. do międzynarodowego porozumienia dla ograniczenia i redukcji zbrojeń.

TROSKI O POKÓJ

Wicekanclerz Baldwin w izbie gmin podkreślił panujące w jego kraju zaniepokojenie o pokój Europy i wskazał na intensywne zbrojenia niemieckie, naruszające klauzule militarne

Prasa francuska o mowie Laval

Zadowolenie z ustępów, traktujących o współpracy francusko-angielskiej

Paryż. (PAT). Dzienniki podkreślają ze szczególnym zadowoleniem ustęp exposee Laval, dotyczący współpracy francusko-angielskiej. „Le Petit Parisien” pisze, że styl exposee był mocny i jasny, co zrobiło duże wrażenie. Niema żadnych wątpliwości co do intencji oraz co do istotnego sensu rokowań, prowadzonych na Quai d’Orsay. Jest rzeczą godną pochwały, że Laval opiera politykę pojednania europejskiego na trwałej i tradycyjnej współpracy dwu wielkich demokracji zachodu. „Le Journal” pisze, że exposee Laval, wygłoszone nazajutrz po przemówieniu Baldwina i w czasie wizyty Ribbentropa w Paryżu, nie mogło być wygłoszone bardziej w porę.

To, co uderza przedewszystkiem w exposee Laval, to, wyraźna intencja podkreślenia tego wszystkiego, co zbliża Francję z Anglią. Jest to równocześnie oddanie hołdu Lidze Narodów. Według opinii „Excelsiora” exposee Laval jest jasnym i energicznym stwierdzeniem ciągłości polityki zagranicznej. „L’Echo de Paris” wyraża zadowolenie, że Laval postawił jasno sprawę zbliżenia francusko-włoskiego i odrzucił rewizjonizm. „Le Petit Journal” pisze, że sprawa francusko-niemiecka powinna być rozważana we właściwej atmosferze, przyczem należy unikać nieostrożnych posunięć i rozczarowań.

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek.
Tg 1773

traktatów. Wybitny ten mąż stanu musiał sprecyzować nagłe zarządzenia, które w Brytanji usiłuje uchronić się przed niebezpieczeństwem. W rozprawach nad budżetem francuskiego min. wojny powstała dyskusja na ten sam temat. Problem interesuje wszystkie narody, gwarantujące pokój europejski

NIESZCZERA GRA NIEMIEC

Hitler oświadczył, że dzisiejsze granice Niemiec są dla niego wystarczające. Usprawiedliwił jednak swoją politykę wojskową, powołując się na życzenie kraju. Jakże będzie on mógł powołać się jutro na podobne uzasadnienie, jeżeli Niemcy, którym nie grozi odmówią wzięcia udziału w zbiorowej organizacji pokoju. Zadaniem nie zamierzamy poddać się sytuacji, jaką dla nas wytwarza fakt zbrojenia się Niemiec. Chcemy wierzyć, że Niemcy w chwili, gdy potwierdzą troskę o pokój, zrozumieją, iż uchylając się od przyłączenia się do tej polityki współpracy, do której są zaproszone przez wszystkich, mogą jedynie zwiększyć wobec innych narodów swoją odpowiedzialność moralną.

PLEBISCYT W SAARZE

Sprawa Saary powinna być rozstrzygnięta w sposób normalny i zadowalający dla obu naszych narodów. Od Niemiec zależy, aby plebiscyt odbył się w warunkach prawidłowych. Z naszej strony pragniemy tylko zapewnienie wolności i tajności głosowania. Zgóry poddajemy się wynikom plebiscytu. Wyrażamy nadzieję, że porządek nie będzie zakłócony, ale jeżeli to nastąpi, to Francja, jak jej to dyktuje obowiązek, weźmie na siebie wszystkie zobowiązania międzynarodowe. Żądamy zatem od wszystkich krajów utworzenia łącznie z nami policji dla zapewnienia porządku.

WSPÓLNOŚĆ POGLĄDÓW Z ANGLJĄ

Najbardziej miarodajne głosy zapewniały ostatnio w Londynie o wierności W. Brytanji dla zasady zbiorowej organizacji pokoju, jaką Jaje Liga Narodów. Możemy sobie powinszować tego, że zupełna wspólność poglądów w tym względzie pozwala dwom wielkim państwom demokratycznym na zachoźbie rozwijać w obecnych trudnych okolicznościach politykę, ścisłej współpracy, która jest istotną ręką pokojowi europejskiego.

Nota francuska do Japonji

Tokio. (PAT). Nota, wręczona przez ambasadora francuskiego japońskiemu min. spr. zagr. w sprawie układów waszyngtońskich głosi, że Francja żąda, że nie może przyłączyć się do inicjatywy Japonji, aczkolwiek przeciwna jest systemowi procentowego ograniczania jednostek morskich. System ten uniemożliwia już Francji wzięcie udziału w traktacie londyńskim. W zakończeniu nota wyraża życzenie, by Japonja zdołała doprowadzić do układu o jakościowym ograniczeniu tonnażu okrętów i kalibru armat.

Żydowski zalew

Londyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Nowego Jorku na uniwersytecie w Middletown (Connecticut) wprowadzono numerus clausus dla Żydów. W piśmie, podpisanem przez rektora McConaughy i prof. biologji Schneidera, zwraca się Żydom uwagę, że przy przyjmowaniu na wydział medycyny natrafiać będą na trudności, ponieważ liczba ich jest niewspółmierna w porównaniu do liczby miejscowej ludności. Żydów jest tylko 5 proc w mieście, a studentów przeszło 50 procent.

Zajęcie graniczne

Wiedeń. (Tel. wł.) Donoszą z grecko-bułgarskiego pogranicza, że kilka tomaków (bułgarscy mahometanie) przekroczyło granicę, przyczem uciekinierzy byli ścigani przez żołnierzy 9 klm. w głąb Grecji. Kilka osób zostało zabitych a wiele kobiet i dzieci jest rannych. Pozostających przy życiu mieli wprowadzić przemocą żołnierze bułgarscy. Na miejscu pozostali tylko zabici. W sobotę odbędzie się spotkanie komendantów odcinków straży granicznych Grecji i Bułgarji, w celu omówienia całego zajęcia.

Gwiazdor już przyjmuje życzenia na PODARKI GWIAZDKOWE!

Czas, aby i PP. Kupcy pomyśleli o zareklamowaniu swych towarów.

ZDROWIE - TO SKARB ZIOLA Dr. BREYERA

które stosuje się w nast. chorobach:

Nr 1. — w katarach płuc, kaszlach, astmie . . . . . zł 3,50
 Nr 2. — w zległym przebiegu reumatyzmu, artre-
 tyzmie, chorobach skórnych nieczystości cery . . . 3,50
 Nr 3. — w chorobach żołądkowo-kiszczkowych, żółtaczce . . . 3,—
 Nr 4. — w chorobach nerwowych i przy ogólnym osła-
 bieniu. Mogą zastąpić nerwowo chorym her-
 batę chińską . . . . . 4,—
 Nr 6. — w blednicy i niedokrwistości 5,50
 Nr 7. — w chorobach nerkowych i pęcherzowych . . . 4,—
 Nr 9. — przeczyszczające 1,50
 Do nabycia w oryginalnym opakowaniu w aptekach, składach
 aptecznych i drogerjach lub w wytwórni: Pe 7 467-70.46
 „POLHERBA” Kraków - Podgórze, Skrytka nr. 48/XVI.

Fabryka listew do ram

i tapet oraz ram owalnych
„STYLAM” Łódź,
 Gdańska 105, telefon 130-35
OPRAWA OBRAZÓW.
 n 12523

Akuszerka N. KADENCKA

przyjmuje ul. Sierakowska 52
 od godz. 9 rano do 8 wieczorem.
 W dniach soboty, niedziele i po-
 niedziaki oraz na ul. Targowej
 27 front III piętro, w wtorki,
 środy, czwartki i piątki.
 n 12231

BIAŁY TYDZIEŃ

niezrównanej jakości towarów
 po rewelacyjnie niskich cenach
 Z. Z. W. K. Scheiblera i L. Gromana
 S. A. Nansuki, Madapolany, Silesja,
 Krośniaki — Bielizna stołowa
 w firmie **A. SZWARC ŁÓDŹ**
 Nawrot 25

Ważne dla PP. Stolarzy

Materace higieniczne własnej wytwórni oraz
 wszelkie roboty tapicerskie, poleca n 12 574
Zakład tapicerski Tadeusz Pawelczyk
 Łódź, Kilińskiego 218 (róg Napiórkowskiego) Ceny przystępne.

Kuśnierz J. Grzesiak

długoletni krojczy i kierownik znanej pierwszorzędnej fir-
 my w Łodzi, przyjmuje wszelkie roboty z własnych i po-
 wierzonych futer, po cenach konkurencyjnych. n 12578
Łódź, Piotrkowska 103, fr. I, p. tel. 194-12.

Bławat Polski Placówka chrześcijańska

Wysyła pocztą do
 wszystkich miejscowości
 Polski
PACZKI GWIAZDKOWE

Paczka Nr. 1 (męska) zł 25,— 1 Pulower 1 szalik 1 para kaloszy firmy Schwei- kert 1 para ciepłej bielizny 3 pary skarpetek 3 chustki do nosa	Paczka Nr. 2 (damska) zł 25,— Kupon wełny na suknie 3,5 m. Koszula dzienna Koszula nocna Reformy ciepłe 3 chusteczki Para jedwabnych pończoch I gat.	Paczka Nr. 4 (dziec.) zł 25,— Komplet „Niedźwiadek” (rej- tuzy, sweterek, czapeczka, szalik i rekawiczki) Para ciepłej bielizny Boty, pończoszki wełniane Flanelka na szlafroczek 1,50 m. Zabawka (upominek Bławatu)
---	---	---

Przy zamówieniach należy przelać zaliczkę w kwocie zł 5,— poczem paczka przesyłana
 zostanie za zaliczeniem pocztowym. Należy podać rozmiary pulawerów, koszul, kaloszy, poń-
 czoch, koloru pulawerów i wełny lub jedwabiu, a przy artykułach dziecięcych — wiek dziecka.
 Przy cenie zł 30,— za paczkę Nr. 2 wysyłamy na życzenie zamiast wełny na suknie — jedwab-
 niu Marocaine — 4 metry a przy cenie zł 35,— wysyłamy Crepin Satin albo Marocaine dese-
 niowy albo Marocaine ze spodem satynowym. n 12 236

NA GWIAZDKĘ - OBRAZY

przodujących art. malarzy
 w wielkim wyborze, po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach poleca
Z. Zagańczyk, Łódź, Piotrkowska 165, tel. 231-91
 Wielki wybór ram do obrazów, tapet i firanek.
OPRAWA OBRAZÓW n 12 255
 Własna wytwórnia nowoczesnych ram BANDURSKIEGO 9-11

Chrześcijańska pracownia okryć damskich

n 13 539 wykonuje
 roboty solidnie i punktual-
 nie według najnowszych
 modeli, z własnych i powie-
 rzonych materiałów
Aleksander Gołdolin
ŁÓDŹ, Piotrkowska 26, m 3

NA GWIAZDKĘ polecam

Gwarantowane obuwie
 Najnowsze fasony
ŁÓDŹ, Napiórkowskiego 12
UKLEJA

Polecamy DO BUDOWLI!

— Dźwigary, Żelazo
 Żelazo do betonu
 Gwoździe i śruby
 Okucia do pieców i kuchni
 Kuchnie westfalskie
 Kotły do pralni
 Piece żelazne
 Zamki i zawiasy do drzwi
 i okien
 Okna lano-żelazne
 Siatkę ocynkowaną na płoty
Ceny najniższe.
 Cenniki na życzenie.
T. Krzyżanowski
 Spółka z ogr. odp.
 w Poznaniu, ulica Szewska 16.
 Telefon nr 50-38 i 36-90

**Wytwórnia plecy
i kuchen przenośnych**
 p. F. Koźminek, Łódź, ul. Główna 51,
 poleca swe wyroby po cenach
 znacznie niższych. n 13 568

FABRYKA MEBLI
W. Łuczak, Łódź
 istnieje od roku 1909
 ulica Zamenhofska 2. — Telefon 214-25.
ARCHITEKTURA WEWNĘTRZNA
 Sprzedaż: dywanów, firanek, materiałów
 meblowych, dekoracyjnych itp. p.
 n 13 558

poleca wielki wybór piór wiecz-
 nych i książek obrazkowych
 Księgarnia i skład papieru
MAKS RENNER
 wiaśo, Jan Renner, Łódź, Piotrkowska 165.
 Telefon 188-82 n 13 541 Telefon 188-82

Pierwsza Chrześcijańska Fabryka Bielizny
Stanisława Jakuszewskiego
 ulica Piotrkowska 148 — Telefon 175-45
 poleca po cenach konkurencyjnych bieliznę damską,
 męską, nocną dziecięcą, pościelową, gorsety, gors-
 lety, pasy lecznicze, paski i biastonosze wszelkiego
 rodzaju. — Hurt i Detal. n 13 569

Nowości w podarkach

już napływała Gwiazdkowych

Serwisy stołowe do kawy, moki
 krajowe i Karlsruhskie
 Na 6 osób 32 części . . . . . od zł 36,—
 Na 12 osób 101 części . . . . . od zł 165,—
Garnitury szkła stołowego grawir. i rzeźb.
 Zawieracie na 6 osób 31 szt. . . . . od zł 30,—
 na 12 osób 61 szt. . . . . od zł 56,—
 oraz najświetniejszej fabryki kryształów Val St. Lambert.
W. JANASZEK Poznań, Jezuitska 1
 Rok założ. 1896. Tel 13-03
 Pr 8 455/0-48.139/140

Persil
**Na największe choćby pranie
Persilowi siły stanie!**

Futra i palta mają największy zysk
 stalowane w firmie
 chrześcijańskiej n 13 561
JAN CIECHANOWSKI
 Łódź, Piotrkowska 103 tel. 191-12
 Wykonanie solidne! Ceny umiarkowane!

KUPNO FORTEPIANÓW i PIANIN
 jak również reparacje, strojenie,
 transportowanie i politurowanie
 jest rzeczą zaufania. Należy się zwracać również i przy
 kupnie tak zwanym okazym do
 znanej i solidnej firmy.
 Gwarancję, fachową obsługę
 i wielki wybór znajdziecie
 w składzie pianin
KAROL KOISCHWITZ S-cy
 Łódź, ul. Mołuski 2 Tel. 224-72
 n 13 52 Firma 'st-fefe od r. 189'.

**Co mówią
rolnicy o Kutnowskich młocarniach i młocarniach?**
 ... W roku 1924 miałem taką pszenicę, że cepami
 w żaden sposób nie można było wymłócić, a młocarnia
 moja „KUTNOWIANKA” wymłóciła co do ziarna.
 Młóca nią dziennie do 30 korcy. Mam również kierat
 fabryki Kutnowskiej, z którym jestem bardzo zadowo-
 lony. W naszej wsi pracuje już 5 „KUTNOWIANEK”
 i wszyscy gospodarze nadzwyczaj są zadowoleni.
 Piotr Bulik, ŁOMNICA, p. Stoczek.
 ... W okolicy mojej, koło Kozienic, sporo jest mło-
 carní szerokokładowych KUTNOWIANEK. Niektórzy
 gospodarze pracują niemi już po kilkanaście lat i wszy-
 scy uznają je za najlepsze.
 Jan Baryłka, BRZEZNICA, p. Kozienice.
 Cenniki obniżone i katalogi wysyła bezpłatnie.
„CERES”, Bracia Bissenik i S-ka
 Generalne Przedstawicielstwo Fabryki „KRAJ”
 WARSZAWA O. CHMIELNA 26 m. 3.

Zakład krawiecki Bolesława Misiaka
 Łódź, Główna 32
 poleca garnitury, palta, mundurki uczniow-
 skie oraz wykonuje zamówienia z materjałów
 własnych i powierzonych. Robota solidna.
 n 13 523

Na starszy chrześcijański Magazyn Zabawek w Łodzi, ulica Piotrkowska 124.

Poleca po cenach niebywale niskich zabawki w wielkim wyborze
 oraz ozdoby choinkowe w 300 (trzystu) wzorach. n 12221

Targ na psy i gramofony

Amerykańskie bazary na ulicach Łodzi — Upstrzone targowisko — Kto i co sprzedaje — Rodzajowe obrazki — Psi targ — Łopisy ulicznych rewelersów — Pieśni bez słów

Maszynki i aparaty kuchenne do szatkowania jarzyn na różne wzory.

„Mała kobietko czy wiesz...”

Łódź, 1 grudnia.

Któż w Łodzi nie zna znaczenia tego słowa a przynajmniej nie słyszał o niem? W północnej części miasta, skręcając z ulicy Nowomiejskiej w Lutomierską, dojdziemy do niezbyt dużego placu, który sławny jest z odbywających się na nim co sobotę targów zwanych popularnie bazarami. Co sobotę wszyscy ci, którzy potrzebują pieniędzy, a mają coś na sprzedaż, co przedstawia jakąkolwiek wartość i ci, którzy chcą za tanie pieniądze nabyć coś — spieszą na bazar.

Niewielki plac wypełniony jest po brzegi morzem rozkołysanych głów, upstrzonymi gdzieś jaskrawymi parasolami i jasnymi plachtami straganów. Hałas! Gwar! Krzyk!

Zaraz na wstępie wchodzi się między stragany handlarzy ubraniami, po większej części używanymi. Czego tu kupić nie można, wielki wybór spodni, są nawet i frakowe, elegancko odświeżone marynarki, palta, kozuchy, ba! futra nawet.

Dalej stoją niezliczone czarne szeregi butów najrozmaitszych rodzaje fasonów. Nagle do uszu wpada melodia jakiegoś tanga i wnet klóci się ze skocznym obereczkiem. To sprzedawcy patefonów i gramofonów z jakimiś archaicznymi tubami reklamują swoje płyty. Obok na rozłożonym papierze leżą stopy książek.

— Najnowsze nowości! Wallace, Marczyński za grosze! Na „bankrot!” — wykrzykuje sprzedawca tych sensacyj, zacierając posiniąle z chłodu ręce.

— Tutaj panowie, grać i wygrać! Bez żadnej „rezyki!” Rzuca kto chce, stawia kto ma i może! Obsalzać wolne miasta!

Tum ciśnię się pod barwny parasol, więcej jednak przypatrując się, niż biorąc udziału w grze. Pod drugim parasolem mieści się loteria fantowa. Kto ma szczęście i wyrzuci odpowied-

nią ilość punktów, może zostać szczęśliwym posiadaczem pięknego stołowego zegara. Szalona okazja!...

Wśród tłumu ciekawskich, okalających takie i tym podobne gry bez „rezyki” kręcą się podejrzane typy. To amatorzy cudzej własności. Trzeba uważać na kieszenie, aby nie były opróżnione przez takich „specjalistów”.

— Tu proszę państwa, za jedyne 10 gr zabawić i rozveselić można całe towarzystwo. 10 groszy nie majątek, a jest rozrywka i zabawa. Mamy tu cztery asy... zachrypłym głosem objaśnia „fakir” o mocno semickiej facjacie — i demonstruje szereg sztuczek „czarodziejskich”, których niezliczona „ilość” leży rozłożona w koszyku. Reflektantów na owe sztuczki, wtajemnicza się w arkana tych „cudów”,

oczywiście po wpłaceniu nieodzownych „10” gr. Obok stoją handlerze instrumentami. Jakiś „wsiowy” jegośmość próbuje smętnym kujawiakiem wartość skrzypek, jakiś inny opukuje starą gitarę.

— Kiedy ja panu mówię, że to jest prawdziwe amerykańskie złoto — zaręcza handlarz „kosztownościami”, pokazując jakąś dewizkę. — Gwarancja 10 lat. Takich „jubilerów” pełno się tu kręci, trzymających w ręku zegarki, pierścionki, obrączki „dukatowe”, wątpliwego częstokroć pochodzenia. Inni znów z brzytwami, kartami do gry. Jednym słowem dostać tu można wszystkiego, czego dusza zapragnie.

W drugim końcu placu stoją sprzedawcy reworów. Co za wybór: „bambozki”, „balony”, „cyngle”, elegancko odmalowane i tanio. Uwagę

zwraca donośny skowyt i szczek psów. To psi targ. Po drugiej stronie ulicy stoją poprzywiązywani do płotu „najrozmaitsi” przedstawiciele psiej rasy: rasowe wilki, mieszańce, buldogi, owczarki, pudle i zwyczajne kundle. Niektóre szczekają żałośnie, inne rzucają smutne spojrzenia wokół, oczekując na los, jaki ich spotkać może.

Pod murem zespót śpiewaków z „zacięciem artystycznym” rzuci na kilka głosów popularny szlagier. Dźwiękami i śpiewem zwabiają licznych gapiów, którzy po skończeniu piosenki rozchodzą się, poszukując nowych wrażeń.

Z nastaniem pierwszych zwiastunów nadchodzącego wieczoru ukazuje się na jednym rogu znana postać porządkowego, który donośnym gwizdem oznajmia koniec targów. Plac powoli pustoszeje i z nastaniem zmroku bazar staje się terenem hulającego wiatru, który silniejszymi podmuchami rzuca pozostałymi po odbytych targach papierami i odpadkami. (J)

KAŻDY POLAK — ŻOŁNIERZEM OŚWIATOWYM UMIEJĄCY CZYTAĆ — NAUCZY JEDNEGO NIEUMIEJĄCEGO

TABLICA V.

NAUKA CZYTANIA

kot

k o t
k

koty

k o t y   mama ma 2 koty
y   tato ma 4 ule
kto ma las
ma osy i lisy
ma osy i lisy

to kot
ot taki kotek sam
mam kota
mama ma 2 kotki
mama ma 2 kotki

W oczekiwaniu na nowych panów.

Rakieta przez kanał La Manche

Wynalazca rakiety pocztowej, inżynier Gerhard Zucker, który niedawno temu w Brighton wykonał eksperyment z rakieta powietrzną, zwrócił się ponownie do władz francuskich z prośbą o zgodę na nowe doświadczenie, w ciągu którego wystrzelona ma być z Dover do Calais rakieta z zawartością 12.000 listów. Rakieta ma odbyć 23-km. podróż ponad kanałem La Manche w ciągu jednej minuty. Termin eksperymentu, który znajduje się już w stadium przygotowania, nie jest jeszcze ustalony.

Spóźnione gratulacje

— Słyszałem że pani się w tamtym tygodniu zareczyła. Proszę przyjąć i odemnie życzenia, spóźnione wprowadzie...
— I to jak jeszcze! Właśnie wczoraj już z nim zerwałam...

Antyk z osiemnastego wieku czeka na nabywcę.

Postępować według wskazówek, podanych przy tablicach II i III.